

Interjú az ELTE rektorával, dr. Borhy Lászlóval

A Szombathelyi Kanizsai Dorottya Gimnázium

fennállásának 100. évfordulója alkalmából pályázatot hirdetett tanulóinak, melynek célja, hogy volt kanizsais diákokat mutassanak be interjún keresztül: mi pedig megragadtuk ezt a lehetőséget. Sok töprengés és keresgélés után megtaláltuk azt a személyt, akivel szívesen töltenénk el egy órát egy diktafon körül, miközben érdekesebbnél érdekesebb

dolgokat tudhatunk meg magánéletéről és gimnáziumunkról egyaránt. Választásunk **Borhy Lászlóra, az ELTE Bölcsészettudományi Karának dékánjára esett**, aki azóta már az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora. Felkerestük tehát a dékán urat, akivel néhány levélváltás után megbeszéltünk egy időpontot, amikor fogadott minket Múzeum körúti irodájában 2017. május 23-án, ahol az alábbi kérdéseinkre kaphattunk válaszokat.

Anno miért pont a Kanizsaira esett a választás?

Azzal kezdeném, hogy az általános iskola alatt már határozott elképzeléseim voltak a jövőmmel kapcsolatban. Körülbelül 8 éves korom óta régész szerettem volna lenni. Különböző foglalkozásokra is jártam például a Berzsenyi Dániel könyvtárba és a Savaria Múzeumba. Ebben sajnos az általános iskola nem támogattott. Mindenképpen szakmát akartak tanultatni a diákokkal. Ez kialakított egyfajta dacot bennem, hogy csak azért is tanuljak. Sikerült azonban elintézni, hogy bekerülhessek a KDG-be. Bár francia szakra nem, de orosz-angol szakra felvételt nyertem, aminek nagyon örültem. A gimnázium mindent megtett annak érdekében, hogy tovább tudjak tanulni. Segítettek és támogattak. Egy humánus gimnázium volt, humánus tanárokkal. Történelemtanárom, Bódi Lajosné szigorú volt ugyan, de nagyon szerettem, és nagyon sokat köszönhetek neki. Az orosz-tanárom Molnár Gáborné volt, aki szintén nagyon jól felkészített az egyetemi felvételre. Orosz-történelem szakra jelentkeztem, de utána dékáni engedéllyel szakot váltottam, így régész szakon végeztem 1988-ban. Tulajdonképpen hálás vagyok az általános iskolának, amiért adott egy elszántságot és dacot. Igaz kellett hozzá egy családi háttér, ahol minden támogatást megkaptam a tanuláshoz. Jártam zeneoviba és zeneiskolába is. Abba az irányba tereltek, hogy tanuljatok, tanuljatok, tanuljatok.

Miért az ELTE-t választotta?

Itt lehetett az összes régészeti korszakot tanulni. A Szegedi Egyetemen is volt régészet, de ott az ős- és népvándorlással foglalkoztak inkább. Bár eredetileg én is ős- és népvándorlászoros voltam, de Savaria ókori romjai nagyon megfertőztek. Ókori és római provinciális régészet irányába terelődtem.

A régészeti munkák már az egyetem mellett alakultak ki vagy csak utána?

12 éves korom óta járok ásásra. Az akkori megyei múzeumigazgató, Bándi Gábor, elvitt a szentvidi ásásokra. Ott kezdetben cserépmosóként, majd később mindeneként dolgoztam. Az egyetemi éveimet végigkísérték a nyári ásások. Főleg a Nemzeti Múzeumnak dolgoztam, illetve az én professzoromnak Szabó Miklós akadémikusnak. Nála tanultam, nála doktoráltam. Ami az egyetemi éveimet végigkísérte az az alsóheténypusztai ásás volt. Egy kis római erődítmény, egy pusztában álló hatalmas erődítményrendszer. Ez hatalmas meglepetéseket okozott. Az erőd közelében feltártunk egy ókeresztény temetőt is. Itt minden előfordult. Az egész lelőhely nagyon komplex volt. 1989-től kapcsolódtam be Szabó Miklós franciaországi ásásaiba, amit 15-16 éven keresztül végeztem vele.

Melyik elismerést érzi a legmegtisztelőbbnek?

Két vonalra bontanám. A szakmai elismerés az, ami egyfajta visszajelzést ad a tudományos munkáról. Itt kettőt említenék meg. Az egyik az, hogy 2007-ben megkaptam a Magyar Tudományos Akadémia akadémiai díját. Ez hatalmas megtiszteltetés volt. A másik pedig az MTA levelező tagsága 2013-ban. De ugyanolyan elismerés volt például a tanszékvezetői kinevezés, illetve a professzori kinevezés is. A másik vonalon, pedig kiemelném Komárom város díszpolgári címét, melyet az ókori Brigetio ásásának eredményei kapcsán ítéltek oda nekem. Ez egy tudományos teljesítménynek a támogató közeg által való elismerése, amit másik dimenzióban mérve, az akadémiai tagsághoz hasonlíthatók.

Előfordult Önnel, hogy lelkes fiatal személy csatlakozott a brigádhoz?

Igen. Beérkezik hozzánk egy kis elsőéves hallgató, akinek vannak elképzelései, de még nem igazán tudja, mi akar pontosan lenni, és mi vagyunk azok, akiknek szakembert kell faragnunk belőle. Ez egy olyan folyamat, ami folyamatos kapcsolatot teremt köztem, és az olyan hallgatók között, akikkel foglalkozni érdemes. Nagyon sokan jutottak el az én tanítványaim közül a doktori fokozatig, ami egy több mint 10 éves együttműködést jelent. Jelenleg 14 egykori tanítványom van, aki doktori fokozatot szerzett. Mindig vannak tehetséges hallgatók, akikkel érdemes foglalkozni. Olyan is van, aki kilép az egyetemről, és nem folytatja tanulmányait doktoranduszként. Velük szeretünk együtt dolgozni, mint szakemberekkel.

A szombathelyi egyetemen is várható a régészeti vonal megjelenése?

Amennyiben igény mutatkozik rá, minden lehetőség adott. Élni kell ezzel a háttérrel, amit most az ELTE ott biztosított.

Volt úgymond „b” terve abban az esetben, ha nem jönne össze a régészet?

A gimnáziumban a matematikatanárom, illetve a volt kémiatanárom is szeretett volna a természettudományos irányba terelni. B terv ugyan nem volt, de lehetőségként felmerült – ugyanis a hegedűtanárom szerette volna –, hogy zenei vonalon menjek tovább. Később aztán elkezdtem gitározni, azt is elég komoly szinten tanultam, ez volt még egy ilyen vonal. Úgy fogalmaznék, hogyha édesanyám nem hegedű tanszakra, hanem gitár tanszakra írat be 5 éves koromban, akkor biztos, hogy gitárművész lett volna belőlem.

Ha visszagondol Szombathelyre, milyen érzéssel tölti el? Jobb most itt Pesten?

Mindig is olyan városban éltem, amit a rómaiak alapítottak. Nekem a történelmi közeg nagyon fontos. Sokat jártam Kőszegre gyerekként, és hihetetlen módon megragadott az a történelmi hangulat, amit a város árasztott magából. Ezt is lehetett Szombathelyen érezni, a Romkert környékén, a főtéren. Meglehetősen találni azokat az embereket, akiktől tanulni lehetett. Éveken keresztül heti 3 alkalommal jártam latint tanulni egy idős bácsihoz, aki akkor már nyugdíjas volt.

Az akkori osztályközösségük tartja a kapcsolatot?

Igen. Legutóbb március végén volt osztálytalálkozónk. 5 évenként tartjuk az érettségi találkozót, de Budapestről még mindig nagy távolság Szombathely. Érdekes módon az általános iskolás osztálytársakkal szinte napi kapcsolatban vagyok. Pedig a gimnáziumi osztályunk sokkal jobb volt visszagondolva. Majdnem évente összegyűlünk.

Mi a véleménye a felújított iskoláról?

Annyira nem volt nagy belátásom az átalakításra. De láttam, hogy folyosókat csatoltak össze, így nagyobb lett. Ez mindenképpen jó. Azt osztálytermekre nem nagyon emlékszem, hogy néznek ki.

Utólag is köszönjük szépen Borhy Lászlónak, hogy fogadott minket!

Lakatos Dóra, Pongrácz Patrik 10. A

2017. május